

Mazsalacas Vēstis

Nr 1(4) 1990. gada 27. janvārī

ES RUNĀŠU, KAMĒR VARĒŠU

Šī gada 6. janvārī valmierā plkst. 10⁰⁰ sākās un plkst. 19⁰⁰ beidzās 3. ārkārtējā rajona TF konference. Grūti precīzi un secīgi atspoguļot notikušo - tas nav arī vajadzīgs. Ieskatu šajā konferencē gūsiet no dažu mūsu pilsētas TF grupas delegātu pārdomām.

MĪMĪLĀS SIŅIČINS.

Uzskatu, ka ne visos strīdos dzimst patiesība, bet gan tādos, kuri ir lietišķi, kuros abas puses spēj viena otru uzklaustīt, saprast, atrast kopēju valodu.

Manuprāt, viena pozīcija konferencē nostabilizējās - TF jāatbalsta visus progresīvos spēkus, tie jākonsolidē ar mērķi - dot reālu labumu tautai.

- Patika :
- 1/ konkrētāk, bez nicinājuma uzstājās Vēbera kungs,
 - 2/ tika izteikta kritika TF vadītājiem, tā tika uzklaušīta / domāju - arī pieņemta, jo netika teiktas aizvainotas attaisnošanas runas /.

Nepatika tas, ka runājām par ilgu.

Galvenais, ka tika apspriesti kandidāti AP vēlēšanām martā. TF atbalstīs E. Berklaavu / 123 balsis /, J. Diģēviču / 127 b. /, Z. Ziedīņu / 111 b. /, I. Briedi / 95 b. /, K. Krastiņu / 58 b. /.

Māra zariņa foto

ATIS SLOKA

Konferencē valdīja liekvārdība, tukšvārdība. Ko ieguvu? Atziņu, ka ar šādu "vienprātību", kāda bija konferencē, brīvu un neatkarīgu Latviju mums nepiedzīvot, lai arī kā mēs to vēlētos sasniegt.

PĀRSLA UN MĀRIS KADZIŅI.

Jauna patiesība konferencē nepiedzima, bet pozīcija nostiprinājās gan. Proti, tikai pēc darbiem var vērtēt cilvēkus, nevis pēc tā, cik kaismīgi mēs runājam, bieži viens otru nomelnodami.

Konference lika saprast, ka viss vēl nav zaudēts. Atradīsim spēkus, kas pratis mūs aizvest uz mērķi, ka tik pārāk sašķēlušies mēs nemaz neesam, ka joprojām mēs vēl mēcāmies gan politiku, gan diplomātiju, gan gudrību.

Mums tapa skaidrs, ka mūsu kopīgs mērķis ir brīva un neatkarīga Latvija.

VALTERS ZĀLĪTIS ZVAIGZNES PĀR SALACU

Metālā kaltajam Mazsalacas ģērbonim ir stiprs akmens pamats. Stiprs bija arī sals, kad ģērboni atklāja. Tomēr visai prāvs bija mazsalaciešu pulciņš, kas 10. decembra rītā ieradās pateikt tam "jā", pateikt "jā" visupirms trim ģērboņa zvaigznēm - zemes un tautas vienības zīmei, jaunā laika un patstāvības zīmei.

Visus vienoja arī apziņa, ka jaunais laiks nebūt neatpeldēs pie mums kā upē iekritusi lapa. Nelīdzēs ne skalās tribīnes, ne kontrolieru armija. Bez garīgās un fiziskās piepūles, bez dzīvē sakņota pamata uz ceļa netiksīm. Tie tam pats grūtākais un atbildīgākais vāļ priekšā. Taču šur tur jau ieskenas balsis: "Esam noguruši. Apņikusī mums tā politika. Negribam vairs nekur iekšā jaukties." Dažu pārņem apātija. Jo, lūk, grauds, ko viņš iesējis, tai pašā acunīklī nav uzdzidis. Dažam pēc atmošanās ilgois miegs māktn mācas virsū no jauna. Dažs tiecas dzīvot tikai sev, savam priekam. Dažs nespēj uzveikt sevi vergu. Bet jaunajam laikam ir vajadzīgi iekšēji brīvi, neatkarīgi cilvēki, cilvēki, kas nekļūstot alkem, kas spēj lemt gan par sevi, gan par savu tautu, gan par cilvēci.

Gudriem un tālredzīgiem mums jābūt. Ipaši šodien, kad gan atklāti, gan aiz slēgtām durvīm tiek kalti glazdi gaismai, kad par katru cenu pūlas sastindzināt vēstules neapturamo straumi un cilvēku prātus. Tāpēc - mācīsimies, domāsim paši ar savām galvām, neļausim sev uztipt aplamus uzskatus un nostādnes. Un neaizrausīsim, ka patiesība mums jānes arī tiem, kuru apziņu administratīvi birokrātiskā veidojuma ļaudis turpina piesārņot ar demagoģiskiem, melīgiem apgalvojumiem.

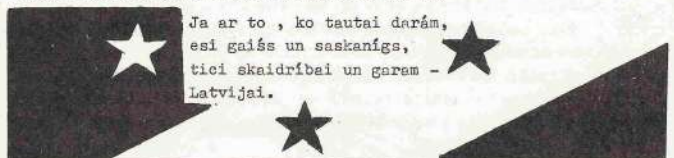
Ausēklītis lauž ceļu saulei. Un mums jābūt vienotiem rūpēs gan par pašu sauli, gan par tās apspīdēto Latviju. "E - mūsu dzīvība, te - mūsu rītdiena, te - mūsu likteņupe Daugava, te - Daugavas mēsa Salaca. Tā nāk no Burtnieka, kura teiksmainajā pilī lācplēšis lasījis senču tīstokļos ierakstītās gudrības. Tā ir dzīvības zaļoksņējā spēka pilna. Kā Jāņa Strauta un Eduarda Deģiseno gleznās. Tās pļavu un krautu bagātā krāsu varavīkane ieausta Tautas studijas svītrotajās sēgās. Tās vilpi atspoguļoja pilsētas ģērbonī.

Ejot pa Salacas krastmalas taku garām Velnalai, mēs iedomājāmies Valters Hirtes velnus, viņa radītās teiksmas un atziņas. Viņa, kurš ticēja garīguma un godīguma spēkam arī tad, kad tas nebija cieņā, kurš aicināja cilvēkus būt kulturāliem gan savstarpējās attiecībās, gan saskarsmē ar dabu.

Tad nu pajautāsim sev: "Ko esmu darījis es, lai mana vieta Latvijā būtu zaļa, lai Salaca vienmēr būtu tīra? Ko esmu darījis es, lai atjaunotu cerību un gaismas tiltus?"

Tilti - krastu, ceļu un tautu vienotāji. Tilti - saderības, draudzības un saskaņas zīme. Cilvēka cieņas pazemotājiem, naida nesējiem, cita radio garīgo vērtību nīdētājiem tiltus necelsim. Celsim tos humānai sabiedrībai, cilvēka cienīgai dzīvei. Atgūsim darba tikumu. Ne jau iedzimts slinkums, ne jau iedzimta vienaldzība vainīga, ka esam kļuvuši kūrāki un pavīrāki, ka esam atpalikuši, piemēram, no somiem. Vainīga sistēma, vainīgi vecie likumi un instrukcijas, kas saista radošo garu un iniciatīvu, vainīga nedrošības sajūta. Tātad - jāpārveido apstākļi. Bet - arī katram pašam sevi jāvar pārveidot, jārada sevi vajadzība pēc kultūras. Un no tā, kā šos uzdevumus veiksīm, būs atkarīgs arī atjaunotā ģērboņa liktenis. Neļausim vairs saēst to rūsi! Ieklausīsimies Kārļa Jēkabsona vārdos:

Ja ar to, ko tautai darām,
esi gaiss un saskaņīgs,
tici skaidrībai un garam -
Latvijai.

LAI DIEVS DOD MUMS PAREIZI ZVANĪT

J. Briedis

1990.gada 3.janvārī Mazsalacas kultūras namā notika pilsētas TF grupas pilnsapulce. Sapulci atklāja Jānis Naglis, akcentējot būtiskāko veikumu:

- 1) Latvijas republikas pilsoņu registrācija (90%)
- 2) TF darbība vietējo padomju vēlēšanās,
- 3) informatīvā biļetena "Mazsalacas Vēstis" izdošana.

Sapulcē piedalījās arī viens no Valmieras raj. TF priekšsēdētājiem - J. Briedis. Tika apspriests jautājums par Latvijas Demokrātiskā bloka aicinājumu. Aicinājumu kopumā atbalstīja, izņemot 5.punktu, kurš vērsās pret komunistiem, tāpat arī pret tādiem cilvēkiem kā D. Ivāns, Jānis Peters.

Tika izvirzīti delegāti uz rajona TF 3. ārkārtējo konferenci. Tika apspriesti arī organizatoriski jautājumi.

No Mazsalacas TF 359 biedriem pilnsapulcē piedalījās 74.

Pilnsapulce nolēma nosūtīt arī divas telegrammas.

1. Lietuvas kompartijas CK.	TELEGRAMMA
Atbalstām neatkarīgas Lietuvas kompartijas izveidošanos. Neapstājieties pie sasniegtā!	
2. PSKP CK.	TELEGRAMMA
Līdz, esiet saprātīgi! Nelieciet šķēršļus Lietuvas kompartijai.	
Mazsalacas TF grupa.	

Domes sēdē

3.janvāra Domes sēdē izvirzīja deputātu kandidātus Mazsalacas pilsētas padomes vēlēšanām.

3. vēlēšanu apgabala	Jāni Kažoku
12. vēlēšanu apgabala	Jāni Šmitu
19. vēlēšanu apgabala	Jāni Nagli

Notika Domes priekšsēdētāja vēlēšanas turpmākam darbības laikam. Vienbalsīgi nolēma līdz 8. martam apstiprināt par Domes priekšsēdi - koordinatoru Mihailu Sigieinu.

TF MAZSALACAS PILSĒTAS GRUPAS DOMES SASTĀVS

Jānis Naglis	Sarmīte Kauliņa
Māris Radziņš	Anta Ķirše
Mihails Sigieins	Baiba Melņe
Aivars Āboltiņš	Viktoriņa Puriņa
Pēteris Auzāns	Edgars Raudiņš
Valija Bērziņa	Jānis Šmits
Jānis Jansons	Māriete Vikane
Andris Kalniņš	

Ar ANO lēmumu 1990.gads izsludināts par starptautisko izglītības gadu.

Šodien pasaulē aptuveni 889 miljoni analfabētu.

21.gs. sākumā to skaits var sasniegt 1 miljardu.

Pagājušajā gadā ziemassvētkos Mazsalacas vidusskolā beidzās 1. trimestris.

Izskām pateicību šo bērnu vecākiem un arī pašiem skolēniem par veikto darbu un novēlam tāpat turpināt 1990. - Darba gadā.

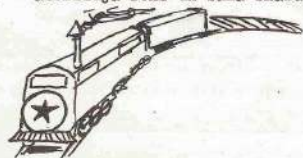
veicamnieki 1. trimestrī Mazsalacas vidusskolā:

- 2^a - Baiba Brinska, Intars Meisters
- 2^b - Inguna Podziņa
- 3^a - Inga Liepa, Ieva Prauliņa
- 3^b - Kiris Kaspars
- 4^a - Inese Daine
- 6^b - Kristīne Lejiņa

Vienā no piemaskavas skolām, pamatklašu skolotāja, acīmredzot saelpojusies atjaunotnes gaisu, piedāvāja skolēnam it kā vienkāršu uzdevumu: "Pilsētas A fabrikā saražoja preci, kuru nepieciešams pārdot pilsētā B, kura atrodas 500 km attālumā no pilsētas A. Cik ilgs laiks nepieciešams, lai nogādātu preci pilsētā B, ja to veda ar vilcienu, kura ātrums bija 70 km stundā?"

Zēns padomāja un jautāja: "Bet kur atrodas pilsētas A un B - pie mums vai ārpusē?"

- "Kāda tam nozīme?" skolotāja bija izbrīnīta.
- "Liela" - atbildēja zēns un sāka skaidrot...

Priecājies, tēvs, māmiņa! Tev priecīgi atrākus!

Kaudzības jeb raugos iešana ir sena mūsu sadzīves ieraša.

Agrāk raudzības bija ne tikai radu un draugu simpātiju un draudzības izpausme, bet arī sava veida palīdzība nedēļnieci un viņas ģimenei - gan ar atnestiem ēdieniem, gan arī ar praktisku palīdzību mazuļim - apkopšanu, apmazgāšanu. Kaudzības nāca jau 2. vai 3. dienā pēc bērna piedzimšanas. Vienmēr tika sagādāti kādi gardāki ēdieni nedēļnieci (parasti cepta plāceni). Bērnam atnesa drēbītes. Agrāk bija arī dažādas tradīcijas, kuras būtu jāatceras arī mūsdienās, ejot raudzības: - visām ciema sievietēm, kas nāca pie bērnīša, bija jābūt tīrām, kārtīgām un jārunā pieklājīgi valodā. Istabā, kur atradās māte ar jaunpiedzimušo bērnu, nedrīkstēja nekā nepiedienīga ne darīt, ne runāt. Ja kāds gribēja pipēt, sukāt galvu, tad bija jāiet otrā istabā, bet, kas gribēja bārties, tam bija jāiet laukā aiz sētas vārtiem. Bērnam varēja kaitēt, ja atklāti slavēja bērna skaistumu un sacīja: "Kādas smukas acis!" tad bērns rādītāja to aizrunāja, sakot: "Vakar bija vēl smukākas!" Ir arī vairāki ticējumi. Piemēram: Ja mazs bērns raud, tad būs labs dziedātājs;

- Mazi bērni jāmazgā ceturtdienas vakaros.
- Ja mazs bērns daudz raud, tad lielam būs dzīve bez asarām.
- Bērnam jāēd drupatiņas, tad viņš būs gudrs uz grāmatu.
- Maziem bērniem, kamēr nav zobi iznākuši, jāvalkā sarkanas vilnas zeķītes, tad zobi nāk viegli.

Raudzības mūsu dienās ir radu un draugu apsveikumi jaundzimušajam bērniņam, vecākiem, vecvecākiem. Tā ir jauka un silta ģimenes tradīcija. Būtu ieteicams nākt raudzības ne ātrāk kā pēc 3 mēnešiem. Savu viesošanās vajadzētu iepriekš pieteikt un sasaukt ar bērna dienas režīmu. Tradīcija, ka jēnāk ar savu "ciemakukuli" būtu jāņem vērā, jo jaunā māmiņa taču ir ļoti aizņemta un gaidīt no viņas klātu lielu viesību galdū vajadzētu. Reizēm šādas viesības ievēlās ļoti ilgi un bieži atkārtojas, kas ļoti nogurdina bērna vecākus. Aptuveni pēc divām stundām vajadzētu atvadīties. Atvadoties, ciemiņi jaunaļiem vecākiem saka uzmundrinošus un iepriecinošus vārdus, atgādinot, ka tagad viņi patiesi ir ģimēn, kas mantojusi lielu godu - tēva un mātes vārdu.

Viesiem vajadzētu nākt raudzības veselīem, jo mazuļiem ātri pielīp iesnas, klepus, kas viņiem jau ir bīstami. Līdz ar to vecākiem var sagādāt vairāk rūgtuma nekā prieka.

Bērnu ārste Rita Medne.

Nāc nākdams, Metenīti,
Daudz uz tevi gaidītāju:
Gaid'arāji, ecētāji,
Gaid'miezīšu sējējīji.

Pirmā nozīmīgākā svinamā diena pēc ziemas saulgriežiem latviešiem bija M e t e n i s (arī Meteņi).

Liekas, šis nosaukums būs radies no dabas vērojuma. Metenī atzīmēja februāri, līdzko "atmetās" siltākas dienas. Iespējams, ka vāciskā nosaukuma (die Fastnacht) ietekmē ar laiku Metenī vai metenus sāka dēvēt arī par Vastlāvjiem.

Tautasdziesmās Metenīš spīgti personificēti. Tas atēlots kā vīrs, kas atbrauc zemieka sētā ar bagātīgi piekrautām ragavām, kurās atveidē tradicionālos ziemas ēdienus: cūkas pusgalvu, skuldurus, desas, plāceņus un raustus. Līdz Metenim gan mājā, gan dārzā, gan lopu kūti bija jāveic siltākā pavasara darbu perioda priekšdarbi, piemēram, jāizmēs mēslī no kūts, lai augtu gari lini, jāiebrauc jaunie zirgi, jārūpējas par tīrību un kārtību lopu kūti. Meitām līdz Metēdienes pusdienlaikam bija jānovērpj pēdējā kodaļa, jo šo dienu uzskatīja par ziemas vērpšanas perioda nobeiguma dienu.

No Metēdienes izdarībām visilgāk saglabājusies laišanas no kalna ar ragaviņām. Lai šoties dziedāja atbilstošas dziesmas par gariem līnēm ar "zelta pogu galiņā".

Metēdīenu izdarību sākotnējā, maģiskā nozīme bija veicināt labu nākamo ražu.

Atis Sloka

Mirdzot svecītām zaļajās eglītēs, saules pielietā Mazsalacas dievnamā Ziemassvētkos koncertēja jauniešu kamerkoris "Sindi putnu dārzis" Ivara Bērziņa vadībā. Programma plaša, ar gaumi izmeklēta, - dziedājums izjusts, kas sniedza patiesu mākslas baudījumu daudzajiem koncerta apmeklētājiem.

Patīkami, ka klausītājos bija ļoti daudz jaunatnes, ģimenes ar maziem bērniņiem.

Paldies tām ēnklājām mazsalaciešu rokām, kas greznoja zaļajiem cerību zariem un vainagiem mūsu baznīcā.

KĀDU VIENLĪDZĪBU - FORMALO VAI PATIESO?

(atsaucoties uz 09.12.89. publicēto rakstu par specpārdošanu)

Jā, patiešām "bērni, kas ģimenš ir divi" (un arī viens bērns, un pat pieaugušie bez bērniem), negrib "mazāk ēst, kā tie, kas aug trīs un vairāk bērnu ģimenš". "Tikai, vai jautājums nav uzdots neiedziļinoties lietas būtībā? Kā tad bija pirms tā saucamās specpārdošanas daudz bērnu ģimenš? Izstāvēt rindu, katrs pīroģe, neatkarīgi no ģimenes locekļu skaita, varēja iegādāties zināmu produktu daudzumu, tātad tās ģimenes, kurās ir vairāk bērnu, saņēma mazāk uz katru cilvēku, t. i., tika nostādītas ne vienlīdzīgā situācijā. Lai iespēju robežās izlīdzinātu šo nevienlīdzību, tika radīta iespēja daudz bērnu ģimenēm papildus iegādāties pārtikas produktus. Masalacā gan tikai ik pa 2 nedēļām un nezināmu normu (gandrīz visur citur republikā katru nedēļu un noteiktu normu). Tātad, kas ir šī specpārdošana - privilēģiju radīšana vai arī censēšanas likvidēt nevienlīdzību? Un iebildes pret to - vai tā tomēr nav tikai vispārastākā latviešu skaudība?

Par specpārdošanu Lielā Tēvijas kara dalībniekiem. Neesmu iedziļinājies šajā jautājumā, bet arī šeit, manuprāt, nedrīkstētu skatīties vienpusīgi. Pirmkārt, katru nedēļu, cik zinu, specpārdošana ir LTK invalīdiem un ievainotajiem (nevis visiem LTK dalībniekiem). Otrkārt, vai pie mums būtu jābūt tam izņēmumam, ka valsts nedod zināmu kompensāciju karā cietušajiem karavīriem? Latvijas Republikā bijušajiem karavīriem pat semi piešķir (Sarkanās Armijas nepievilcīgā (maigi sakot) loma 1940. gadā, vienas daļas bijušo karavīru - vēlāko partorgu u.c. ierēdņu darbība pēckara periodā - tas tomēr ir cits jautājums, kuru nevajadzētu jaukt ar citu pret pašiem). Treškārt, visiem LTK dalībniekiem tiek organizēta tikai dažas reizes gadā - uz valsts svētkiem. Piekrtu, ka to varētu nedarīt. Bet vai šādas specpārdošanas nenotiek arī dažos uzņēmumos viņu profesionālajos u.c. svētkos? Kāpēc šajās reizēs nedzirdam iebildumus?

Ko darīt citiem (ne LTK) invalīdiem? Kā viņi lai izstāx kopīgo rindu? Ko darīt diabētiķiem u.c. slimniekiem, kuriem nepieciešami pie mums deficītie produkti? Kā viņi lai tos iegādājas bez specpārdošanas? Vai arī šeit sauksim - vienlīdzību?

Reizes par izbraukuma tirdzniecību. Vai tā nav privilēģija? Ko organizējat ar mērķi, lai attālie lauku darba darītāji, mežstrādnieki, kuriem ikdienā grūti ierasties Masalacā, varētu iegādāties vairāk vai mazāk deficītās preces. Ļoti labi iecerēts pasākums. Tikai - vai tikpat labi tas tiek izpildīts? Vai slaucēja un lopkopēja attāla fermā, vai jau minētās mežstrādnieks tiek pie šīs izbraukuma tirdzniecības? Un vēl. Vai vairums pilsētā strādājošo var veikalā iegādāties deficītās preces, ja jāstrādā maiņās vai līdz vēlai pēcpusdienai? Vai nav tā, ka pārsvarā savlaicīgi ieņem rindu tiek tikai tie, kuriem ir "plate", kuriem iepriekš paziņo?

Ta likvidēsot specpārdošanu, veikalu plaukti būšot bagātāki. Varbūt. Bet tikai par cik? Par cik procentiem? Cik lielu daļu no Masalacā pārdotajiem pārtikas produktiem saņem daudz bērnu ģimenes? Kāpēc saku "varbūt"? Iespējams, ka kļūdos, bet vai specpārdošanas likvidēšana pamatā nevis papildinās veikalu plauktus, bet gan dos iespēju vieglāk un vairāk iegādāties produktus par valsts noteikto cenu tiem, par kuriem sabiedrībā saka, ka "viņiem ir sociālā pazīšanās"? Jau tagad (tas nu ir fakts) nereti ceturtdienas māmijas pērk "dārgo" desu, bet kaimiņienes jau trešdienu vakaros ir iegādājušās tā saucamo "lēto" desu.

Par daudz bērnu ģimenēm. Atļausos apgalvot, ka daudz bērnu ģimenes tomēr uzlabo demogrāfisko situāciju. Lielākā daļa (vismaz pēc Masalacas vidusskolas skolēnu novērtējuma) daudz bērnu ģimeņu bērnu strādā labāk, jo ir radināti darbam, zin naudas vērtību. Ja lasītājiem rastos interese, varu veikt pētījumus Masalacas apmēram 700 skolēnu vidū un sagatavot publicēšanai.

Gribu atgādināt, ka specpārdošanu ir radījusi vispārējā nabadzība mūsu valstī, bet ne jau bērni. Pārmest bērniem - tas nu būtu pēdējais, ko var atļauties domājosis cilvēks. Arzēmš neesot "nekadu priekšrocību atsevišķiem sabiedrības slāņiem", ne mūšam nepiekrītīšu šim apgalvojumam. Bērni visā pasaulē ir bērni. Ja citās valstīs ir pārpilnība un nav nepieciešamības pēc specpārdošanas, tad šo situāciju nedrīkst mehāniski pārnest uz mūsu nabadzīgo valsti. Tikai viens piemērs - Bulgārijā māmijas, kuras audzina bērņus, līdz bērnu 3 gadu vecumam saņemot pilnu darba algu. Protams, tā ir privilēģija, bet vai to kritizēt, noliegt? Ja tā būtu pie mums, laikam jau atrastos kāds, kurš to novērtētu kā valsts demokratismu un iedzīvotāju nevienlīdzību.

Unobeigumā vēl dažas pārdomas par vienlīdzību. Dažs atgriez krānu un tek dzirds ūdens, dažs mazu bērnu tēvs ved dzeramo ūdeni kannās no Masalacas uz kolhoza māju laukos, jo tur ūdens nav lietojams; izrakt jaunu aku priekšniecība tikai sola; dažs deputāts dzīvo mājā, līdz kurai ceļš labu labais, bet vēltāja - pensionāre dzīvo mājā, līdz kurai ceļš nav, viņa velk ragaviņas ar 100 kg siena kravu kilometriem tālu. Ko par šiem faktiem saka atbildīgās personas? Vai Masalacā nebūtu jāsaik ar šo kļūdošo un citu tamlīdzīgu netaišnību likvidēšanu?

17.12.89

Pēteris Auzāns,
4 bērnu tēvs, LTF biedrs.

PS. Piekrtu apgalvojumam, ka zināšu, kā pabarot savus bērņus. Domāju, ka to zin arī citi daudz bērnu vecāki. Bet vai aiz "vienlīdzības rakstā" teiktā neviid cita doma, pret bērņiem nelabvēlīga? Tas manī satrauc visvairāk, un galvenokārt tāpēc arī tapa šis raksts.

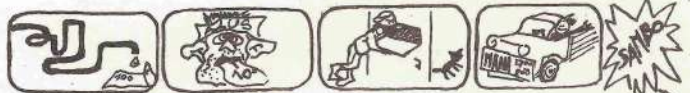
GRĀMATU un BIBLIOTĒKA

Grāmata no kultūras mūsu apziņā nav šķiramas. Sociologu pētījumi rāda, ka mūsdienu sabiedrība pārlieku zemu vērtē grāmatas un zināšanas, bet līdz ar to arī bibliotēku. Bez radio un televīzijas informācijas nevaram iztikt pat dažas dienas, bet bez bibliotēkas grāmatas, izrādās, varam...

Un tā gadu no gada lasītāju skaits bibliotēkā samazinās. Ja pirms 20 gadiem bijis 1500, tad šogad - nepilni 900 lasītāju. No tiem apmēram puse, kas bibliotēkā iegriezušies pāris reizes gadā. Protams, mums nav ne kompjuтеру, ne video. Pat īsta lasītava mums nav. Tāms mums ir vislielākā bagātība - grāmatas un preses izdevumi, kurus ne katram iespējams iegādāties. Diemšēl, gadu gaitā arvien vairāk izjūtam telpu šaurību, jo pēdējo 20 gadu laikā fonds no 25000 ir audzis līdz 28000 eksemplāru. Tādēl jo skumjāk kļūst, ka plānojo tie jaunu kultūras namu, nevienam neienāca prātā, ka vajadzētu ieprojektēt arī bibliotēku. Pirms 10 gadiem gan tā bija ielānota. Dažāda ir cilvēku attieksme pret bibliotēku. Dažs var gadiem ilgi, neskatoties ne uz kādiem atgādinājumiem, nenest atpakaļ grāmatas. Kas par to, ja tās vajadzīgas citiem? Un tas jau ir tīrais sākums, ja bibliotekārs beigu beigās ir spiests no savas nelielās algas atmaksāt neatdotās grāmatas. Cits uztraucas, ja noturējis grāmatas dažas dienas pāri termiņam. Ir lasītāji, kas atnāk uz bibliotēku vairākas reizes mēnesī, cits varbūt nemaz nezina, kur Masalacā atrodas bibliotēka. Mums dažkārt ir nācies dzirdēt: "Kas nu tas par darbu! Sēdi un lasi!" Varbūt tādi reiziem pie bibliotēkas durvīm parādās kāda peļķte vai ūpiņa... Vai vainot mūsu šetrkājainos vai divkājainos "draugus", kas to lai ziņa. Ir pārkā smagi izjust šādu kļaju neiecīģu, kas jau robešojas ar beskaunību. Dažāda ir cilvēku attieksme. Kur ir mūsu kļūda? Kā atrast ceļu pie jums, masalacieši? Vai tiešām aizbildināsimies tikai ar lai-ka trūkumu un preses pārbagātību? Bet labu grāmatu taču nekas nespēj aizstāt!

Un obeigumā lūgums Masalacas iedzīvotājiem - ja jums ir saglabājusies kāda interesanta pirms kara izdota grāmata vai preses izdevumi, no kuriem nebūtu šēl šķirties, ziedojiet to! Mūsu bibliotēkai. Jau iepriekš pateicamies par atsaucību!

Maija Reinvalde
bibliotekāre.

S.g. 13. decembrī izbraukts reidā pa kolhozu "Skaņaiskalns" kopā ar galveno zootehniķi Marģicku J. un revīzijas komisijas prietāju Grinbergu E.

Skaņkalnes c. "Roškālnu" mājās dzīvojošās pilsones Legzdiņas Erikas mājās tika atrasta brāģa 38 litri. Kā paskaidro pati Legzdiņa E., viņa brāģu gatavojuši priekš Ziemassvētkiem, lai varētu papildināt svētku galdū. Pils. Legzdiņa sodīta ar 100,- rbl. Lielu naudas sodu. Es domāju, ka ne tikai Legzdiņai, bet arī pārējiem, kas gatavo mājās "stipro dziru" būtu laiks pārdomāt, vai tas ir to vērts. Labāk jau tad iegādāties veikalā tīru mantū.

Es ļoti lūdzu - negatavosim mājās stipro dziru, lai mums nerastos domstarpības, kā piem. Reiterem Andrim, dzīvojošam Masalacā, ūšina ielā Nr. 7, ka viņam mājās tika atrasta brāģa, viņš centās pierādīt, ka tas ir alus. Nogādājis Valmieras SES uz ekspertīzi, atklājās, ka tā ir brāģa, kuras stiprums 10°, par ko Reiteram A. būs jāšķiras no pravākas naudas summas, bet kur pent naudu, jo Reiters A. jau bez darba veselus 2 mēnešus.

Naktī no 5. uz 6. decembrī Masalacas vidusskolā ir notikusi ielašanās, kuras rezultātā pameta nauda 26,- rbl. Pārbaudot vainīgās personas atrast neizdevās, bet nauda arī varēja nepazust, ja skolas ēdnīcas šefpavāre to būtu ieslēģusi seifā, nevis atstājusi kūku tirgotavā uz plaukta. Man būtu lūgums, nebūsim tik pavīrsi, un tad arī saglim būs grūtāk darboties. Piemēram, skolā iekļūt var arī pa skolas garderobes logiem, kuri ir vajā, pa lūku uz jumta, kurai nav pierikota piekaramā atlēģa.

Tagad gribētu griezties pie uzņēmumu vadītājiem, par auto-transportu. Daudz transporta līdzekļu pa naktīm atrodas ārpus uzņēmumu teritorijas. Tā piem. 12. decembrī k-za "Masalaca" šoferis Ignass Nikolajs ar automašīnu GAZ - 53 iereibis brauca izrēķināties ar savu bijušo sievu uz Masalacas c. "Vēveršiem". Vai tad tiešām kolhozs ir tik bagāts, ka var atļaut braukt Ignasam N. kur iegrības un kad iegribas. Tejā pašā laikā, ja vajag palīdzēt cilvēkam grūtajā brīdī, tad neesot degvielas. Par izdarīto pārkāpumu pils. Ignass N. tika saukts pie administratīvās atbildības pēc LPSR APK 167.p., bet par automašīnas izmantošanu lai lemj kolhoza vadība.

Vadītāji, lūdzu ievērosim satiksmes noteikumus un nestāvēsim uz ielām, kur tas nav atļauts, jo ziemas periodā ielas ir šaurākas un slidenas.

30. novembrī atskurbtuvē no Masalacas tika ievietoti pils. Biele V. un Reiters A.

Darām zināmu, ka Masalacā ar 10. decembrī uzsācis darbu sambo pulciņš, kuru vada sporta meistars Valmieras IeD darbinieks Samanovs S.

Tecirkma inspektors Mašņikovs.

nav nēmaz tik vienkārši noteikt pašus svarīgākos notikumus un populārākos cilvēkus pagājušajā gadā. Izņemot periodiskos izdevumus, veikta šāda analīze. Izrādās, ka, izanalizējot galvenās avīzes Padomju Savienībā, līderis ar lielu pārliecību ir M. Gorbačovs.

Lūk, trīs visbiežāk sastopamie uzvārdi katrā no tālākminētajām avīzēm.

"Pravda"	"Izvestija"
1. Gorbačovs	1. Gorbačovs
2. Riškova	2. Sevardnadze
3. Bušs	3. Bušs
"Komsomolskaja Pravda"	"Trud"
1. Gorbačovs	1. Gorbačovs
2. Ahmatova	2. Staļins
3. Makartnijs	3. Kašpirovskis

NO LAIKRAKSTA «LITERATURNĀJA GAZETA»

Zemes magnētiskais lauks rada ļoti spēcīgu ietekmi uz aizmigušā cilvēka sajūtām un sapņiem. Ja mēs liekamies gulēt ar galvu uz austrumiem, tad, kā apgalvo zinātnieki, gulēsim ļoti ciešā, veselīgā miegā. Tie, kuri gul ar galvu uz ziemeļiem, jūtas it kā ne savā ādā, cieš no apātijas un galvassāpēm.

Indiešu speciālisti iesaka paņemt kompasu: noorientēties savā istabā un pārkārtot mēbeles tā, lai gulēšanas virziens būtu uz austrumiem. Ja nav citu iespēju, tad vismaz negulēt ziemeļu virzienā.

NO LAIKRAKSTA «Sovetskij Sport»

Ko lasa mūsu bērni mācību grāmatās?

L. Grigule, A. Eča Latviesu valoda 3. kl. ar krievu mācību valodu.

Rīga "Zvaigzne" 1988. g. 141. lpp.

Iegaumē izceltos vārdus!

★ Padomju zemē visiem darbalaučim ir laba dzīve.

K. Ikaunieca, A. Eča, L. Sprunka Latviesu valoda 4. kl. ar krievu mācību valodu.

Rīga "Zvaigzne" 1984. g. 62. - 63. lpp.

★ Mūsu Dzimtene ir skaista un bagāta. Ar katru dienu tā kļūst vēl skaistāka un bagātāka.

★ Fabrikas un rūpnīcas, zeme, meži, pļavas, lauki, jūras, upes un kalni - tas viss mūsu zemē pieder tautai. Darbalaučis paši pārvalda savu valsti.

★ Visskaistākais mūsu zemē ir visu padomju tautu draudzība.

Mazsalacā runā, ka

... izdodot "Mazsalacas Vēstis", LTF Mazsalacas Dome un redkolēģija iedzīvojoties pašekāinās bagātībās. Pēc it kā precīzām ziņām katram redkolēģijas darbiniekam esot padomā "Mīni - mokings" no žaņa veikala. Bet kā ziņo CEB, tas vēl neesot viss.

... Skapaikalns it kā pērkot Gaiziņkalnu, bet benzīna trūkuma dēļ esot grūtības ar pārvešanu. Kā ziņo CEB izlūki, Salacai esot vēlēšanās iegādāties arī dažus metrus no Ventas Rumbas, tikai netiekot isti skaidrībā, kurā vietā to novietot: augšpus vai lejpus pilsētas.

... redkolēģijas locekļi tā saīsinot rakstus, ka ne paizt nevarot. Esot gadījumi, ka pāri paliekot tikai un vienīgi virsraksti un paraksti. Pēc galīgi un pilnīgi noprozīzētām ziņām redkolēģija atvainojas autoriem un solās tā turpmāk nedarīt, taču no žurnālistiem un bitēm neko nevarot zināt.

REDKOLĒĢIJA INFORMĒ

10% no informatīvā biļetena ienākumiem tiek atvēlēti šēlsirdības kustībai. Arī daži rakstu autori līdz šim savu honorāru ir atvēlējuši šai kustībai. Lūdzam rakstu autorus, ja viņi atsakās no honorāra, uzrakstīt attiecīgu norādi raksta beigās.

TO DIENU NOTIKUMUS ATCEROTIES

1917. gada februāra beigās Krievijā notika buržuāziski demokrātiskā revolūcija, kad apvienojoties dažādiem revolucionāriem spēkiem izdevās gāzt cara patvaldību. Notikumi risinājās ļoti strauji. Uz laiku tika parādzēta centrālo valsts rajonu dzīve. Revolūcijas rezultātā Krievija ieraudzīja demokrātiskas gaismu. No cietumiem iznāca politiešlodzītie, legālu darbību uzsāka politiskās partijas, iedzīvotāji ieguva reālas politiskās tiesības un brīvības. Faktiski Krievija nonāca pie demokrātiskas republikas izveidošanās iespējas.

Revolūcija Latvijā noritēja daudz mierīgāk, bez liekiem sacīcinājumiem. To noteica savdabīgie apstākļi. Turpinājās Pirmās pasaules karā. Vācu karaspēks bija okupējis Kurzemi un zengali, bet Rīga atradās piefrontes joslā. Lielus zaudējumus ziemassvētku kaujās cieta latviešu strēlnieki. Liela daļa Latvijas iedzīvotāju bija devušies bēgļu gaitās. No Rīgas uz Iekšējās Krievijas rajoniem bija izvesti rūpniecības uzņēmumi, kā arī 1/2 iedzīvotāju bija pametuši savas dzimtas mājas. Situāciju Latvijā raksturoja zema politiskā aktivitāte. Pilsonībai vēl nav savu politisko partiju, bet lielinieku partijā ir tikai daži simti biedru, jo tā legalizējās 20. martā. Politiskās aktivitātes straujāks pacēlums vērojams 1917. g. aprīlī un maijā.

Marta pirmajās dienās ziņas par cara gāšanu nonāca arī Mazsalacā. Mēberga skolas audzēkņi un skolotāji organizēja mitiņu, kurā norises laikā uz pašizgatavotā losunga varēja lasīt "Brīvu Latviju brīvāji Krievijā!" Cilvēki cerēja, ka Krievijā demokrātija gūs pilnīgu uzvaru, tāpēc neizslēdza iespēju Latvijai palikt demokrātiskas Krievijas republikas sastāvā. Politiskas pārrunas, strīdi, diskusijas risinājās izglītības biedrībā "Venus", kura atradās t. s. Nurmikas namā. No Sibīrijas trimdas un katrēģas darben Mazsalacā atgriezās 1905. - 1907. g. revolūcijas dalībnieki. Lielākā daļa mazsalacīšu iesaistījās politiskajos notikumos tad, kad pilsonībai radās savas politiskās partijas.

12 lietas, kuras vajadzētu iegaumēt katram 1990. gada 12 mēnešos:

1. Laika vērtība.	7. Piemēra iespajds.
2. Neatlaidības panākumi.	8. Pienākuma apziņa.
3. Darba prieks.	9. Taupības gudrība.
4. Vienkāršības cēlums.	10. Pacietības spēks.
5. Rakstura noteiktība.	11. Ipatnības spēks.
6. Labsirdības vara.	12. Jautrības jaukums.

žurnāls "Latvijas jaunatne" 1934. g.

UZSKATĀM, KA ORGANIZATORISKĀ JAUTĀJUMA IZSKATĪŠANA IR NESAGATAVOTA, TAĒC ATLIEKAMA.

1990. g. 11. janvārī plkst. 15.00 Mazsalacas IK notika Mazsalacas Tautas deputātu padomes 20. sasaukuma 1. sesija.

Dienas kārtībā divi jautājumi:

1. Mandātu komisijas izveidošana.
2. Deputātu pilnvaru atzīšana.

No 27 deputātiem ieradušies bija 23. Sesija tika atklāta. Rīka ievēlēta Mandātu komisija 3 cilvēku sastāvā: Uldis Dreimanis, Aivars Āboltiņš, Valija Pētersone.

Pārtraukumā rajonā pārstāve Anita Bērza iepazīstināja deputātus ar noteikumiem, kas jāievēro, izvirzot kandidātus AP vēlēšanām.

Pēc pārtraukuma ziņoja Mandātu komisija. Komisija atzina dokumentu un protokolu pareizību, kā arī to, ka vēlēšanas notikušas likumīgi. Līdz ar to deputātu pilnvaras stājās spēkā.

Mālk tika runāts par organizatorisko jautājumu, kurā nepieciešams izvēlēties jauno Ispildu komitejas sastāvu, izlemot jautājumu par padomes priekšsēdētāju, par patsāvīgajām komisijām. Jāatzināms ļoti patīkams fakts (pretēji tendencei rajonā) - šo jautājumu 1. sesija neizskatīja.

Deputāti uzskatīja, ka šis jautājums nebija paredzēts, netika sagatavots un tādēļ atliekams. Deputāti līdz 8. g. 24. janvārim pagarināja pašreizējās izpildkomitejas pilnvaras.

Līdz ar to 1. sesija savu darbu beidza.

LAIKA PROGNOZE

Dāmas un kungi! Jaunkundzes un jaunkungi! Zeltēnes un pusapvītuši daži! Drīz, pavisam drīz, pavasaris jau klauvēs pie durvīm, kaut priekšā vēl februāris, kas reizēm mēdz būt stundziņo akuts, bet citām reizēm atkal maigs kā Dienvidrietumu vējiņš. Laikazīmēs teikts, ka remdenam janvārim parasti seko salts februāris (tā vismaz līdz šim esot bijis). Kā būs Zīrga gadā? Pagaidīsim līdz martam, jo, kā smējies, par pagājušo laiku sinoptiķi nekad nekļūdās. Bet dzīvoim tik nost! Gan jau reiz atnāks arī pavasaris. Nekur nepazudīs. Tāpēc laikus atveriet logus un durvis, lai Dārgais Ciemiņš neaizlietu garām jūsu mājām!

SVARĪGĀS ZIŅES

Ir brīži Dzīvei, kurus vēlamies apstādīnāt, lai atcerētos un atstātu nākamajai paaudzei. Ja vēlaties tos iemūžināt videolentā, zvaniet pa telefonu 51615.

Atbildīgais par izdevumu J. NAGLIS Red. kolēģ. A. SLOKA, B. Baškere, Iespēsts Valmieras tip. "Liesma" V. JURIŅA, R. TAUBE, Oļseta teh. Pasūt. Nr. 346 Met. 999 J. BĒRZIŅŠ Adrese: Mazsalaca, p/k 110 Maksā 30 kap.